Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

De herbis

Stramonea secundum magrum galliarum est succus
vel liquor quidam existens in quadam planta
et species solanibus appellatur et habet folia longa ali-
qualiter pilosa et visosa et quatuor modos stramonea
consta pro cuilla planta duo modi laudant et alij non
sed tertius vel quartus Primus modus est nam radicem
ad plantam et deterget radicem et wlnerant et suppo
nant folia alicui mucis vel alterius et tunc cont liquor q
a sole exsiccatus stramonea dr vel confingunt cum igne et
exsiccat illu liquorem Secundus modus na eucliminat
radices et tunc fiunt sorones in illis radicibus et liquor
tunc colligitur et exsiccatur in sole vel igne et dr stramo
nea Tertius modus est nam radices eorum et succo
coperuntur qui in sole vel igne exsiccatur et dr stramo-
nea Quartus modus est capiunt folia et succus eo
prunt qui exsiccatus in sole vel igne stramonea dicitur
Et primi modi laudantur Vide stramonea omnibus co
loris est pessima et illa est facta exsicco foliorum Et bona
stramonea cognoscitur primo colore quia debet esse cla
ri coloris aut subalbidi como sic quia debet esse
frangibilis sanguinei coepte ponderis quia debet esse le
vis et bon significat puritatem a materia vitiosa et ter
restri Quarto cognoscitur isto modo vide capit modicu
de ea et frangit et dissolvit in aqua et si est bona sta
monea tunc aqua albescit vel capitur salina et commisca
cum staphea et fit fiat lac Item cognoscit bona stra
monea in sapore quia no debet bre saporem ut alde am
arum nec debet esse multum horribilis et perhor discern
stamonea sophisticata vide aliqui succus terminali co
misat cum stamonea et est stamonea sophisticata qm hor
saporem acuum habet valde Item bona stamonea dr
habere boni odorem et debet tacere malo odore Ma
q est. ca. et sic interno veri validitas est mensior sic
tacere quia est sic in prima mansione terci gradus et ca
mezria mansione Nota q est omi solutum q dr anido
nomastica solutum q: quolibet alio est foranus et habet
pricitatem educendi colorum vide in eo sic nita nota
menta Primu est cope cuidam ventositat que nau
seam in duct et subversionem et commotione labiosam
stomachi Secu est nocumentum calefactionis quia per
pricitate puritate substancie et cone complexioms sue
est valde in flamabilis Tertiu est quia corrumpit i resp
na cone mero stat et aeaitans consent mea Quartu
quia est valde aptiua orificiorum et induit magnu
fluxum Quintu est quia lede membra ledere quia sun
nimeu virtutum quia lede vor ccalia et preter ista no
cumenta oportet verificare diuersimode vide modus
est capiatur stamonea et primo ponatur in oleo rosa
oleo vol aut oleo amygdal dulcis et permittatur p
diem ibi deinde capiatur et habeat aromu croci et
pomum stamonea in medio aromy vbi gyrana fuerunt
et bene ligentur et tun in voliatur cu pasta et tunc pona
in furno aquo panes sunt coctach ibi ita diu quousque
pasta sit decocta et tunc stamonea sit decocta cotrabatur
et in fundat in aqua decoctionis istorum Dr spec 3 j 35
an se app se dana an 3 2 mastic 3 j off de corde
cerui 3 s et si placet alia cordialia apponant et dimit
tatur tunc stamonea sic dissoluta in aq plongi spacio
et postea exsiccatur et tunc est acuta ad soluendu et sic
illa nocumenta dicta ante sunt ablata Et qui volt de
re stamonea no correctam tunc debet pon in medicis
cordialibus et epatis et stomachi ut nocumenta eius
auferantur et intrabolam aterm et scupp et aqua aqu
vigorant opticos stomacho et quia est valentiua stamo
nea ergo no debet adoluimu tonici ne ad buxat i resi
nis Item costapnea fiunt trochisci cu mulna cuno costo
agreste sucu et paucu opio et como ponatu qui trochi
macomie valet in emigina antiqua capit maxime pro
vehemente exsiccatur conde capitur trochisco vno et dis
soluatur in vitello ouu vel vino vel impera liminuetur
et sicno Item stamonea est abstersiua qua cu acto mo
ta posita super alborias et morsean Item laudat mista
bie vlcerosi Item stamonea laudatur in scorphulis qn
commisceatur cu succo absinthij et de illo ponat super eos
Item stamonea emplastrata in stuppa valet Ite stamo
nea posita in dente dolorem remouet et prohibet corro
sionem dentu Item re mpuntura scorpionis vide mista
cum vino et limatur locus morsus Item misceatur
cu mellc et ponit sup pustulas stam remouet eas sic
educat fortiter cu vide ponatur in co et permodum
suppository in ponatur Item setum educit Item cordi
bita in parua quantitate prouoc vrina vide dos e
a gnis duobus ad 12 cc

Scarola secundum magrum galliarum est endiuia de qua in
capitulo de E et est eius species sicut alij dicunt

Schiny secundum magrum galliarum est planta q
alio nomine dr chula Nota q est ca et sic
in cerno Nota q si deradice cu mellicacio bibatur 3 j
lavat ventrem sicc si desenme assumat 3 j purgat
colerum et flu et si cortice eius sumat 3 j fiet hor idem

Scandos secundum magrum galliarum est planta qda
que in suitate producit quendam florem qua
alio nomine agresta appellatur adoratoribus et habet supa
tem qui assimilatur in colore chymo et folia eius sunt si
milia folijs saureyie verum sunt laciora et maiora et
dicit semp q crescit potissime in Insula q Scandos